C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-169/2024

Judecătoria Soroca
Sediul Central
Judecător Tocaiuc Gh.

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

13 martie anul 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
Avînd în componenţa sa :
Preşedintele şedinţei de judecată Rotaru Ala
Judecători Burdeniuc Ruslana, Puşca Dumitru

Judecînd în ordine de recurs, fără prezenţa părţilor, recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Ţîmbaliuc Viorel împotriva încheierii judecătorului de instrucţie al Judecătoriei Soroca Sediul Central din 30.01.2024, prin care s-a admis plângerea condamnatului Velihanov Oleg împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie;

Ţinînd cont de actele cauzei, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

C O N S T A T Ă:

Prin sentinţa Judecătoriei Chişinău Sediul Buiucani din 28.04.2022, Velihanov Oleg a fost condamnat în baza art.220 al.(2) lit.c) şi art.206 al.(3) lit.b), b^1) Cod Penal, în temeiul art.84 al.(1) Cod penal, la 12 ani închisoare.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca din 16.12.2022, în condiţiile art.473/4 al.(4) din CPP, termenul pedepsei, stabilit lui Velihanov Oleg, i-a fost redus cu 352 zile. Condamnat din nou, prin sentinţa Judecătoriei Bălţi Sediul Central din 11.05.2023, modificată prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 28.11.2023, în baza art.264/1 al.(4), cu aplicarea art.84 al. (4) Cod penal, la 12 ani 6 luni închisoare.

Începutul termenului - 29.11.2021. Sfîrşitul termenului - 10.06.2033.

Condamnatul Velihanov Oleg se deţine în Penitenciarul nr.6 Soroca.

La data de 19.12.2023 condamnatul Velihanov Oleg a depus în instanţa de judecată plîngere în condiţiile art.473/2 CPP RM împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În motivarea plîngerii a indicat, că s-a deţinut în stare de arest preventiv în Penitenciarul

nr.13 Chişinău, în celule supraaglomerate unui condamnat revenindu-i 2,5 m^2. În celule era lipsă de ventilare, iluminare slabă, fiind populate de insecte parazitare. Deţinuţii bolnavi se aflau în celule împreună cu cei sănătoşi. Era lipsă de medicamente. Îmbăierea avea loc o dată în săptămînă. Alimentaţia este de o calitate joasă.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca Sediul Central din 30.01.2024 s-a admis plîngerea condamnatului Velihanov Oleg împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul, că Velihanov Oleg a fost deţinut în perioada 18.04.2023-20.11.2023, în Penitenciarul nr.13 Chişinău, 220 (două sute douăzeci) zile rotunjite, în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Velihanov Oleg a fost deţinut în perioadele: 12.12.2022-18.04.2023 şi 20.11.2023-24.01.2024, în Penitenciarul nr.6 Soroca, în total 192 (una sută nouăzeci şi două) zile, în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În condiţiile art.473/4 al.(4) CPP, s-a redus pedeapsa condamnatului Velihanov Oleg, cu 44 (patruzeci şi patru) zile, pentru perioada de 220 (două sute douăzeci) zile rotunjite, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.13 Chişinău, cu calcularea a 2 (două) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie, cu 19 (nouăsprezece) zile, pentru perioada de 190 (una sută nouăzeci) zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.6 Soroca, cu calcularea a 1 (unu) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie.

În privinţa perioadei rămase de 2 (două) zile, calculate în condiţiile art.473/4 al. (4) Cod de procedură penală, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată a considerat necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 12 (douăsprezece) ani 6 (şase) luni închisoare, stabilit lui Velihanov Oleg, prin sentinţa Judecătoriei Bălţi Sediul Central din 11.05.2023, modificată prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 28.11.2023, s-a redus cu 63 (şasezeci şi trei) zile.

S-a obligat administraţia instituţiei penitenciare nr.6 Soroca, potrivit art.473/4 al.(3) CPP, să înlăture condiţiile precare de detenţie în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii.

În termen împotriva încheierii în cauză a declarat recurs Directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Ţîmbaliuc Viorel, care indică că prin raportul prezentat şi anexele la acesta au fost descrise condiţiile care sunt asigurate lui Velihanov Oleg pe parcursul deţinerii în instituţia respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreţinere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condiţiile de detenţie ca inumane sau degradante. La caz, au fost argumentate toate chestiunile cu privire la: asigurarea condiţiilor materiale de detenţie sub aspectul amenajării şi dotării celulelor de detenţie, asigurarea iluminării şi ventilării, asigurarea cu obiecte de igienă şi menaj, acordarea posibilităţii aflării în afara celulei în perioada de la deşteptare până la stingere, acordarea asistenţei medicale necesare în condiţii de confidenţialitate şi asigurarea condiţiilor optime pentru exercitarea tuturor drepturilor prevăzute persoanelor aflate în detenţie. Totodată, la examinarea cauzei nu au fost apreciate probele sub forma de planşe

fotografice prezentate. Or, prin intermediul acestora se demonstrează direct netemeinicia pretenţiilor invocate de Velihanov Oleg cu privire la condiţiile în care se deţine. Materialele fotografice au fost prezentate anume în scopul de a demonstra aflarea numitului în condiţiile reale de detenţie, prin prezentarea probelor vizibile, în susţinerea argumentelor invocate în raport în această privinţă. Pe parcursul deţinerii in Penitenciarul nr.6 Soroca, Velihanov Oleg nu a înaintat nici o plîngere către administraţia penitenciarului în care s-a deţinut, cu referire la neconformitatea condiţiilor de detenţie, la fel nu a înaintat astfel de cereri nici în instanţele naţionale (în ordine civilă) nici internaţionale. Condamnatul Velihanov Oleg nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, iar completul de judecată, la evaluarea condiţiilor de detenţie, urmează să ţină cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deţinut în condiţiile contestate. Solicită admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Soroca Sediul Central din 30.01.2024.

Potrivit art.447 al.(1) CPP, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces, al.(2) stipulând, că instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.

Procedura înştiinţării legale a participanţilor la proces în temeiul art.447 al.(1) art.447 al.(2) CPP RM a fost executată, cu explicarea participanţilor dreptului de a depune referinţă pe marginea recursului declarat.

La cauză referinţe de către participanţii la proces nu au fost depuse.

Verificînd argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei prezentate instanţei, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Ţîmbaliuc Viorel urmează a fi respins ca fiind nefondat.

În conformitate cu art.449 al.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, *judecînd recursul, instanţa respinge recursul şi menţine hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Colegiul penal reţine aplicarea corectă de către judecătorul de instrucţie în speţă a prevederilor art.473/4 al.(4) Cod procedură penală, prin reducerea condamnatului Velihanov Oleg a pedepsei închisorii cu calcularea a 2 zile de închisoare pentru 10 zile de detenţie pe perioada detenţiei sale în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.13 Chişinău şi cu calcularea a 1 (una) zile de închisoare pentru 10 zile de detenţie pe perioada detenţiei sale în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.6 Soroca, cu lăsarea perioadei rămase de 2 (două) zile, calculate în condiţiile art.473/4 al.(4) Cod de procedură penală, care nu pot fi reduse, la termenul de executare a pedepsei, ceea ce rezultă din modificările operate în Legea procesual penală în vigoare din 01.01.2019, care în dispoziţia art.469 al.(1) pct.17/1) stabileşte posibilitatea verificării în cadrul executării pedepsei penale a condiţiilor de detenţie a condamnaţilor, dispoziţia art.473/2 al.(3) CPP statuând, că persoanele deţinute cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statul de a asigura condiţii de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit prevederilor art.473/4 al.(3), (4) CPP, în urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la

art.473/2 al.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ.

La soluţionarea acestui tip de plângeri legiuitorul a prevăzut nu numai necesitatea constatării de către instanţă a încălcărilor privind condiţiile de detenţie care au afectat grav drepturile condamnatului, ci şi stabilirea unei reduceri a pedepsei care variază de la 1 zi la 2 zile, în dependenţă de gradul şi intensitatea suferinţelor.

Colegiul penal indică, că sunt neîntemeiate afirmaţiile invocate în recursul declarat referitor la faptul, că pe parcursul executării pedepsei deţinutul Velihanov Oleg nu a fost marginalizat sub nici un aspect şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, dat fiind că aceste afirmaţii sunt nefondate, iar instanţa nu a luat în consideraţie probele anexate la dosar de către instituţia penitenciară şi le-a dat o apreciere superficială, instanţa just constatînd la momentul examinării plîngerii depuse de către condamnat a încălcării condiţiilor sale de deţinere.

Judecătorul de instrucţie just a concluzionat, că Velihanov Oleg s-a deţinut în Penitenciarul nr.13 Chişinău şi Penitenciarul nr.6 Soroca, în calitate de condamnat în condiţii de detenţie care afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 CEDO, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Colegiul penal indică, că instanţa de fond corect a concluzionat referitor la admiterea plîngerii condamnatului referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, bazîndu-se pe rapoartele organizaţiilor naţionale şi internaţionale ce ţin de acest aspect.

Colegiul penal conchide, că judecătorul de instrucţie corect a constatat că standardele minime de întreţinere a condamnatului Velihanov Oleg nu au fost respectate, astfel pot fi apreciate ca fiind inumane şi degradante.

În situaţia constatării în acestă perioadă a condiţiilor de detenţie ce afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 CEDO, reducerea termenului de pedeapsă se face potrivit modului stabilit de art.473/4 al.(4), (5), (6) CPP RM.

Respectiv, constatând motivarea instanţei a fi una plauzibilă, Colegiul o preea în tot şi o însuşeşte, ceea ce este în corespundere cu jurisprudenţa CtEDO în cauza Albert vs.România din 16.02.2010, potrivit cărei, instanţele naţionale deşi au obligaţia să-şi motiveze deciziile, acest fapt totuşi nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanţa internă, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanţă inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esenţiale supuse atenţiei sale.

Reieşind din cele expuse, Colegiul penal indică, că judecătorul de instrucţie corect a ajuns la concluzia de admitere a plîngerii depuse de către condamnatul Velihanov Oleg, în baza unei studieri complete şi obiective a circumstanţelor cauzei, astfel încheierea adoptată de judecătorul de instrucţie urmează a fi menţinută.

Conducîndu-se de art.449 al.(1) pct.1) lit.a) CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Ţîmbaliuc Viorel împotriva încheierii judecătorului de instrucţie al Judecătoriei Soroca Sediul Central din 30.01.2024, prin care s-a admis plângerea condamnatului Velihanov Oleg împotriva

administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie, încheiere care se menţine fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Puşca Dumitru